

Leiden

Burgemeester en Wethouders

17/11/2011

Retouradres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden

De leden van de gemeenteraad van Leiden

Gemeente Leiden
Bezoekadres Stadhuis
Stadhuisplein 1
Postadres Postbus 9100
2300 PC Leiden
Telefoon 071-5165165
E-Mail sleutel@leiden.nl
Website www.leiden.nl/gemeente

Datum 1 november 2011
Ons kenmerk DIV-2011-17718
Onderwerp Afdoening van de motie M100126/1 inzake
verkeersmaatregelen Morsweg

Contactpersoon B.Schaipp
Doorkiesnummer 5683

Geachte Raad,

U heeft eind vorig jaar de motie Verkeersmaatregelen Morsweg aangenomen. In deze motie verzoekt u ons college u te informeren over de mogelijkheden om éénrichtingsverkeer in te stellen op de Morsweg. Verder vraagt u ons te onderzoeken of het mogelijk is vrachtverkeer op de Morsweg te verbieden.

Op 28 juni 2011 hebben wij u op de hoogte gesteld van de voortgang van gevraagd onderzoek. Uit de eerste onderzoeken bleek de ingreep op de Morsweg effect te hebben op de uitwijkroutes met name Dr. Lelylaan en de Hooigracht/Langegracht, waardoor de maatregel niet geïsoleerd beschouwd kon worden.

Ondertussen zijn meerdere varianten van éénrichtingsverkeer nader onderzocht en de gevolgen in kaart gebracht (bijlage 2). De meest gunstige variant 'éénrichtingsverkeer op de Rijnsichtbrug' werd door de Milieudienst West-Holland getoetst op het voldoen aan wetten en normen voor lucht en geluid (bijlage 1). Hieruit blijkt dat het invoeren van éénrichtingsverkeer nu niet door te voeren is, omdat elders in de stad, met name op de Hooigracht, dit leidt tot een overschrijding van de wettelijk maximale grenswaarden voor luchtkwaliteit.

Een eerste inschatting geeft aan dat een verbod op vrachtverkeer hetzelfde effect heeft.

Wij kunnen daarom de voorgestelde maatregelen in ieder geval nu niet doorvoeren, maar zullen de mogelijkheden van éénrichtingsverkeer en een verbod voor vrachtverkeer op de Morsstraat opnieuw bezien in het kader van het op te stellen uitvoeringsprogramma 'bereikbare binnenstad'.

Voor wat ons college betreft is de motie (bijlage 3) vooralsnog afgedaan.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Leiden,
de Secretaris, de Burgemeester,

Bijlagen:

Datum 1 november 2011

Gemeente Leiden

Kenmerk DIV-2011-17718

Pagina 2 / 2

1 advies Milieudienst West-Holland; 2 quick scan onderzoek éénrichtingsverkeer Morsweg
3 tekst van de motie; 4 brief aan de Wijkvereniging Transvaal

Bijlage 3: Tekst van de motie

RV 10.0126
(Wijze uitbreiding parkeercapaciteit Morsweg)

Motie: M100126/1

Onderwerp: Verkeersmaatregelen Morsweg

De Raad van de gemeente Leiden, bijeen in de vergadering van 23 november 2010,

constaterende dat:

- er in geen van de scenario's nog wordt gesproken over zeer noodzakelijke verkeersmaatregelen;
- bewoners in de wijk Transvaal zich sterk verzetten tegen beide thans voorliggende scenario's;

overwegende dat:

- de Morsweg al lange tijd een onaanvaardbaar verkeersriool is;
- eenrichtingsverkeer daar een goede oplossing zou zijn;
- het op korte termijn verbieden van vrachtverkeer op die locatie al verlichting zou brengen;

spreekt uit:

- het parkeren op het Morspoortterrein (in welke vorm dan ook) niet eerder uit te breiden dan nadat eenrichting verkeer op de Morsweg is ingevoerd;

verzoekt het college voor 1 juli 2011:

- de raad te informeren over de mogelijkheden om eenrichtingsverkeer in te stellen op de Morsweg;
- de raad te informeren over de mogelijkheid vrachtverkeer op de Morsweg te verbieden;

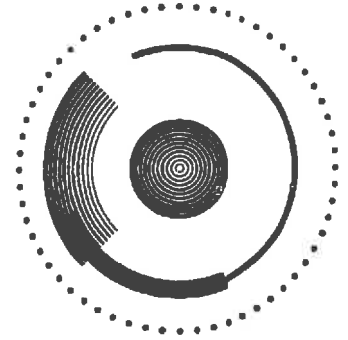
Pieter Kos (GL)
Peter Bootsma (D66)
Julian van der Kraats (SP)
Guido Terpstra (CU)
Dick de Vos (PvdD)

Deze motie is aanvaard met dien verstande dat de fracties van VVD en CDA worden geacht tegen te hebben gestemd.

Milieudienst West-Holland

Luchtadvies

Onderwerp	Onderzoek plan 1richtingsverkeer Rijnzichtbrug (Morsweg) in relatie tot luchtkwaliteit op de Hooigracht
Gemeente	Leiden
Datum	18 oktober 2011
Auteur	T. Buursema
Aanleiding	Verzoek gemeente
Versie	1.1

1 Inleiding

In deze rapportage wordt bepaald wat de invloed op de lokale luchtkwaliteit is van het plan om van de Rijnzichtbrug (Morsweg) een 1richtingsweg te maken. Eenrichtingsverkeer op de Rijnzichtbrug heeft, volgens de gemeente Leiden, een toename van het verkeer met name op de Hooigracht/Langegracht en de Dr. Lelylaan tot gevolg. Gevraagd wordt of de toename binnen de wettelijke grenzen valt.

Er wordt alleen getoetst aan de Wet milieubeheer, hoofdstuk 5, titel 5.2 (luchtkwaliteitseisen) en niet aan regionaal beleid en gemeentelijk beleid.

De luchtkwaliteit wordt in de praktijk bepaald door de achtergrondconcentratie en de bijdragen van verkeer en grote industrieën (energiecentrales, petrochemie, e.d.). In onze regio richt de aandacht zich in hoofdzaak op verkeer. In het voorliggend onderzoek wordt dan ook alleen het aspect wegverkeer beschouwd.

2 Wettelijk kader

Landelijk wet-/regelgeving en beleid

In de Wet milieubeheer zijn kwaliteitseisen voor de buitenlucht opgenomen. Titel 5.2 Wm 'Luchtkwaliteitseisen' wordt kortweg aangeduid als de Wet luchtkwaliteit. Het doel van de wet is om mens en milieu bescherming te bieden tegen de negatieve effecten van luchtverontreiniging. Voor de gezondheid van de mens is een goede luchtkwaliteit van groot belang. Daarom zijn in bijlage 2 van de Wet milieubeheer grenswaarden opgenomen voor een aantal stoffen die als verontreiniging in de lucht voorkomen. In de praktijk richt de aandacht zich vooral op de stoffen stikstofdioxide en fijn stof. Van deze stoffen komen in Nederland concentraties voor die in de buurt van de grenswaarde liggen. De overige stoffen in bijlage 2 zijn minder kritisch.

Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)

De 'Wet luchtkwaliteit' vormt de Nederlandse uitwerking van de Europese normen voor de luchtkwaliteit. Op grond van de Europese regelgeving moet vanaf 2005 overal in Europa worden voldaan aan de grenswaarde voor fijn stof. Voor stikstofdioxide geldt de grenswaarde vanaf 2010. In ons land is het niet gelukt om overal aan de grenswaarden te voldoen. Daarom heeft Nederland om uitstel verzocht. Op 7 april 2009 heeft de Europese Commissie het gevraagde uitstel gegeven. De jaargemiddelde norm voor fijn stof moet uiterlijk in juni 2011 gehaald zijn en de daggemiddelde en jaargemiddelde norm voor NO₂ uiterlijk 1 januari 2015. Om deze normen te halen is een maatregelenpakket opgesteld, dat in een samenwerkingsprogramma van de

NOTITIE

Onderwerp: Quick scan onderzoek verkeersmaatregelen Morsweg

Door: B. Schaipp, W. Savenije

Datum: 24 oktober 2011

Samenvatting

In dit onderzoek worden de mogelijkheden en varianten van éénrichtingsverkeer op de Morsweg in beeld gebracht. Deze maatregel werd voorgesteld in de raadsmotie M100126/1 ter ontlasting van de wijk Transvaal.

De variant éénrichtingsverkeer op de Rijnzichtbrug richting Noord (stad in) heeft de meeste voordelen (voorkeursvariant) en werd nader onderzocht.

De Milieudienst West-Holland geeft aan dat de maatregel op de Morsweg grensoverschrijdingen (13%) van stikstofdioxide op de Hooigracht zouden betekenen, die wettelijk niet toegestaan zijn.

Hierdoor kan de maatregel in de huidige situatie niet worden uitgevoerd.

De tweede in de motie voorgestelde maatregel, het verbieden van vrachtverkeer op de Morsweg (7%) , is minder uitgebreid onderzocht. Voordat de reactie van de Milieudienst in oktober 2011 bekend was, werd ervan uit gegaan, dat éénrichtingsverkeer de situatie op der Morsweg voldoende zou verbeteren, door 69% minder verkeer. Een vrachtwagenverbod bleek niet meer nodig. Nu wordt het onderwerp opnieuw bekeken. Naar verwachting is de verschuiving van vrachtverkeer naar de Hooigracht niet wenselijk (ook weer vanuit milieu oogpunt).

INLEIDING

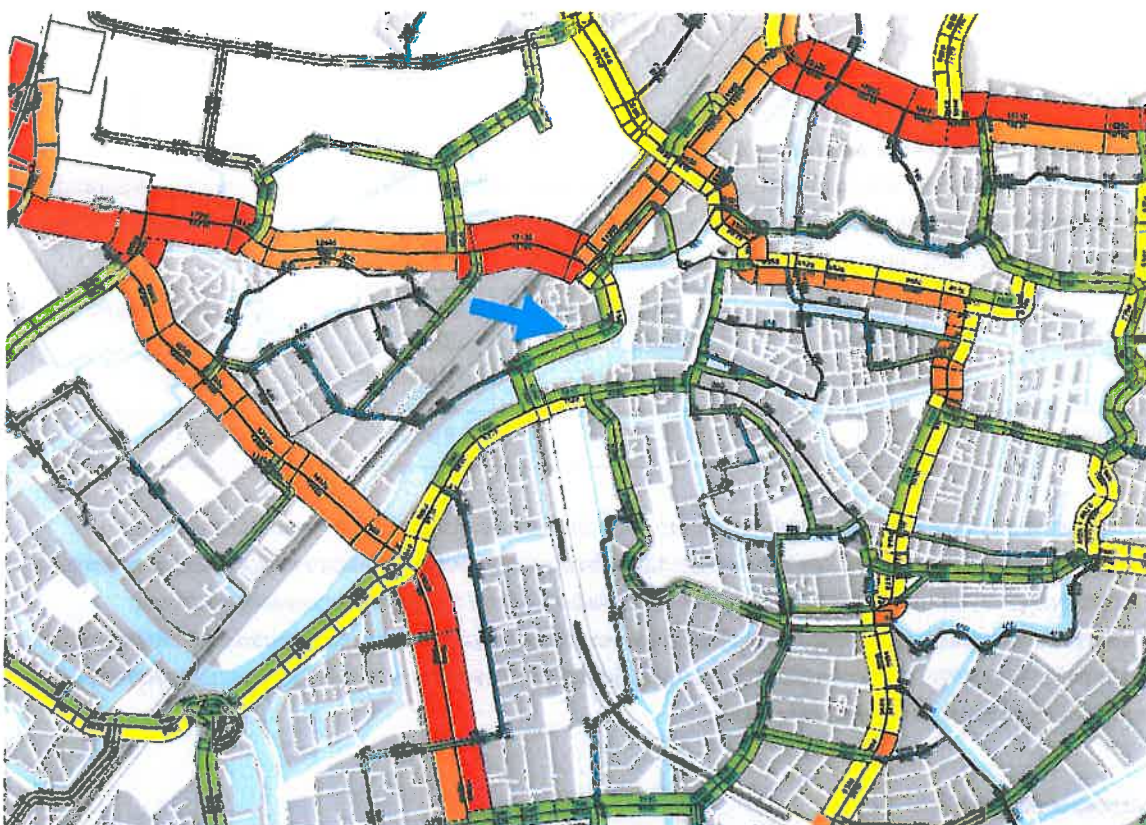
Vraagstelling

De hoofdvraag van dit onderzoek is: kan de verkeerssituatie op de Morsweg worden verbeterd door éénrichtingsverkeer en wat zijn de gevolgen voor het gebied en voor de stad? Deze vraag kan in de onderliggende vragen worden verdeeld:

- welke aanleiding, achtergrond en partijen staan achter deze vraag?
- Hoe ziet de huidige verkeerssituatie eruit? Zijn de gestelde problemen meetbaar?
- Wat zijn de voor- en nadelen van éénrichtingsverkeer op de Morsweg, worden de problemen in de wijk hiermee aangepakt en welke gevolgen zijn voor de stad te verwachten?
- Welke rijrichting is beter geschikt voor éénrichtingsverkeer - stad in/noord of uit/zuid?
- Welke varianten en locaties (wegvakken?) zijn voor éénrichtingsverkeer geschikt? Wat zijn de gevolgen voor wijk en stad?
- Is er een voorkeursvariant n.a.v. het onderzoek? Hoe wordt de inrichting van deze variant nader ingevuld?
- Is een uitvoering haalbaar – gezien de verschuivingen van de problemen?

Onderzoek

Huidige situatie

Figuur 1: Motorvoertuigen per etmaal. RVMK basismodelberekening 2011.

Figuur 2: Morsweg in de avondspits richting Zuid (stad uit)

Verkeer

Op de Morsweg rijden dagelijks rond de 12.500 motorvoertuigen (weekgemiddelde, telling april 2011). Naast het bestemmingsverkeer (bewoners en bezoekers van de wijk en omgeving, werknemers, laden/lossen) maakt ook het doorgaande verkeer gebruik van de Morsweg, omdat de afstand van het westelijke centrum (Schipholweg) naar Leiden Zuid via de Morsweg korter is dan via de Dr. Lelylaan. Het huidige RVMK verkeersmodel kan geen betrouwbare berekening over het aandeel hiervan opleveren.

In de spitsuren kan het kruispunt Haagweg / Rijnoever (Rijnzichtbrug) het verkeer niet meer afwikkelen, waardoor congestie tot aan de Morssingel ontstaat. Bovendien zorgen de twee bewaakte spoorwegovergangen voor extra opstoppingen. Hierdoor proberen automobilisten door de buurt af te steken (Bloemfontijnstraat/Lopsenstraat).

Vrachtwagens

Volgens de verkeerstellingen van 4/2011 rijden dagelijks gemiddeld 850 middelzware en 100 zware motorvoertuigen over de Morsweg. Dit zijn rond 7,7% van alle motorvoertuigen.

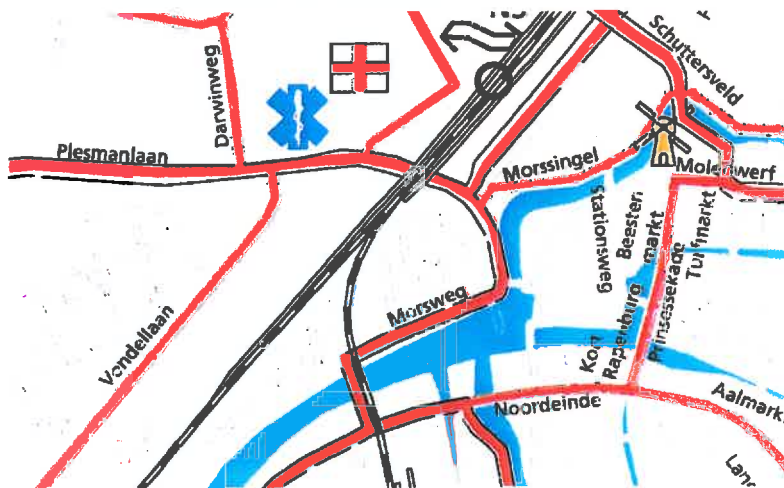
Totaal	Licht	middel-zwaar	zwaar	cat. 13
12373	11278	852	100	143
	91,1%	6,9%	0,8%	1,2%

Een verbod op vrachtwagens op de Morsweg zou na een globale inschatting opnieuw een overschrijding van de luchtgrenswaarden op de Hooigracht betekenen, omdat het grootste deel van de binnenstaddistributie dan via de Hooigracht plaats vindt.

Mogelijk kan in een vervolgstudie worden gekeken naar venstertijden voor laden en lossen in de wijk. Wellicht kan hierdoor de overlast door vrachtwagens (bv. lossen op het fietspad) op de Morsweg worden beperkt (in het centrum 18.00-06.00 uur). Aan de andere kant vind dan juist een concentratie in de spits plaats, die niet wenselijk is. Dit zou met de wijk- en ondernemersverenigingen en met de kamer van koophandel moeten worden afgestemd.

Hulpdiensten

De Morsweg is onderdeel van de brandweerroutes, waarvan ook andere hulpdiensten gebruik maken.

Figuur 4: Brandweerroutes (uitsnede rond Morsweg)

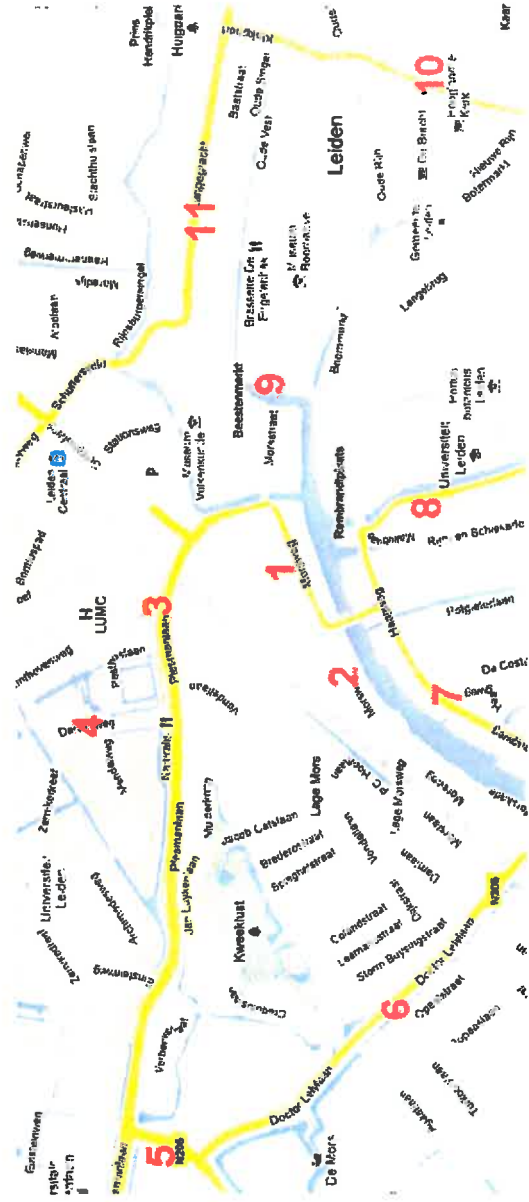
Bij een mogelijke herinrichting van de Morsweg voor éénrichtingsverkeer moet worden rekening gehouden met de hulpdiensten, die in twee richtingen met een bepaalde snelheid moeten kunnen rijden. Dat betekent mogelijk een extra rijstrook.

De onderstaande varianten zijn met de hulpdiensten besproken. De variant éénrichtingsverkeer op de Rijnzichtbrug heeft het voordeel dat er zonder veel verbouwing ruimte vrij komt voor de hulpdiensten, bv. door een gecombineerde fiets-/hulpdienststrook (waar het verkeer nu vaak vast staat).

De hulpdiensten zijn kritisch over het extra verkeer op de Hooigracht en de Dr. Lelylaan. In het geval van een verkeersbesluit zullen zij de gevolgen voor de reistijden op deze straten nader onderzoeken.

Overzicht Varianten: verkeersintensiteit per schakel (motorvoertuigen, etmaal, verandering door variant in % t.o.v. basis 2011. Model RVMK)

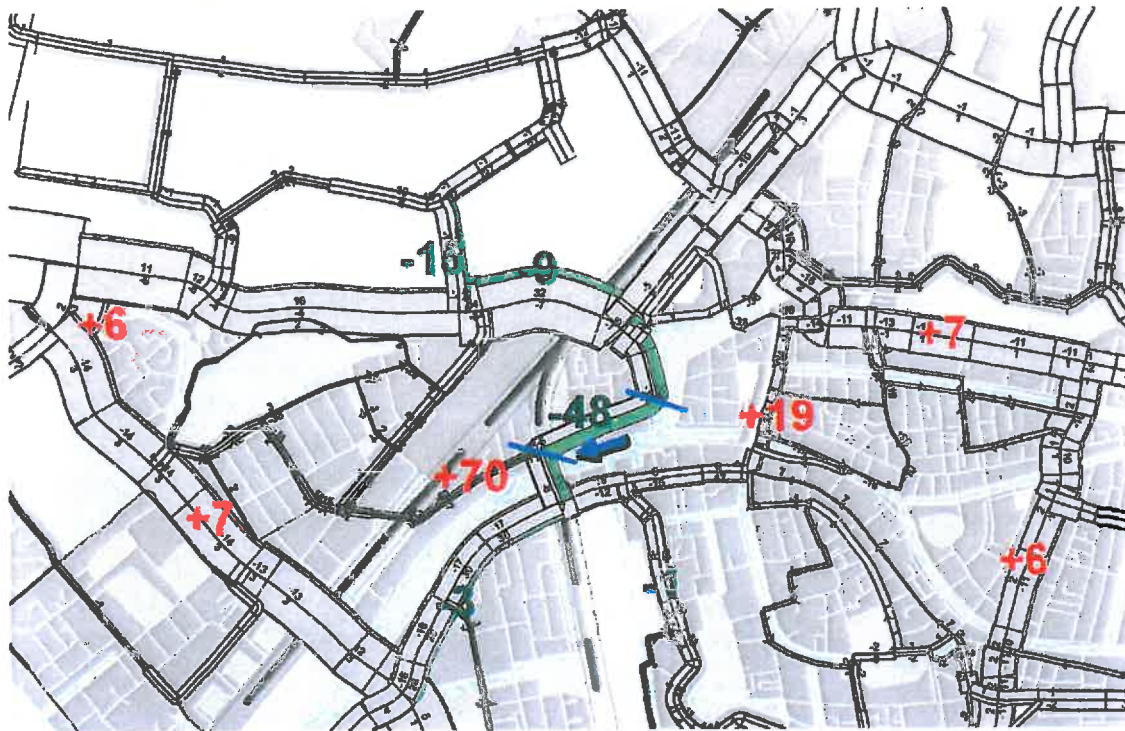
meetpunt ↕-richting	1 Morsweg		2 Morsweg west		3 Pleamant. oost		4 Darwinweg		5 Haagse Schouwweg		6 D.Leylaan (midden)		7 Haagweg		8 Witte Singel		9 Prinses-sekade		10 Hooigracht (midden)		11 Langegracht (midden)										
	n	z	w	o	totaal	n	z	totaal	n	z	totaal	w	o	totaal	n	z	totaal	n	z	totaal	w	o	totaal								
variant éénrichting																															
1) richting Noord	4	100	4	140	82	7	-24	-3	0	-26	-12	7	-2	17	8	19	-27	-3	7	-14	-4%	2	20	8	-2	11	5				
2) richting Zuid	-	6	100	161	3	70	-32	7	-9	-44	1	-15	13	-2	6	14	-3	7	-30	17	-3	-12	6	-1%	1	1	1	6	11	-1	7
3) op de Rijnzichtbrug	-	95	11	-69	-23	7	-31	-7	1	-57	-17	9	-6	22	11	-60	26	1	12	-33	-7%	2	21	10	11	-3	6				

Figuur 6: Meetpunten/schakels (voor bovenstaande tabel)

Variante II: richting zuid (tussen Morspoortbrug en Rijnzichtbrug)

Figuur 8: Verkeersintensiteit per schakel (etmaal) in % t.o.v. basismodel 2011

Voordelen:

- Leiden zuid blijft bereikbaar via de Morsweg (in tegenstelling tot de andere varianten)

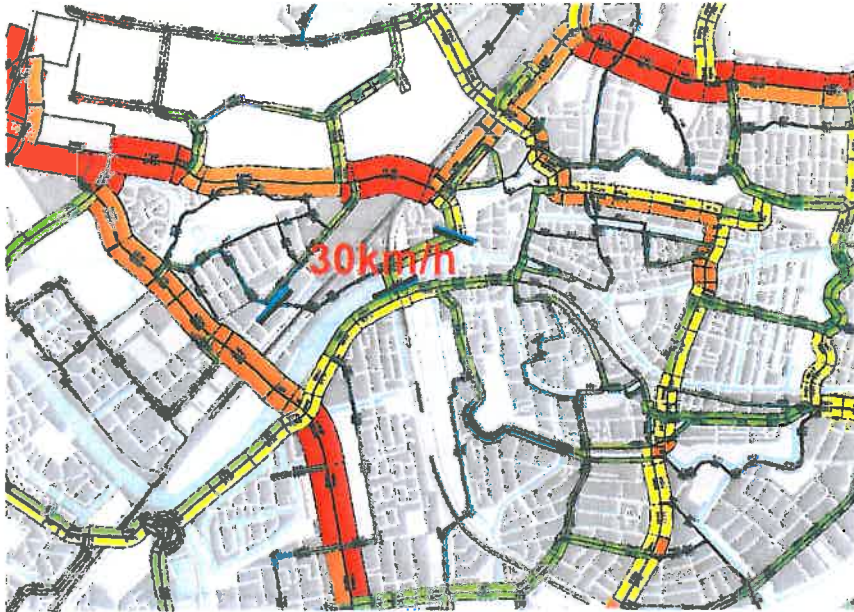
Nadelen

- levert extra sluipverkeer voor de centrumstraat Prinsessemarkt op en voor de buurt Lage Mors: Vondellaan en Morsweg West.
- Gezien deze sluiproutes dicht bij de huidige route liggen, wordt ervan uitgegaan, dat hiervan ook veel gebruik wordt gemaakt.
- de wijk Tansvaal, het stationskwartier en het centrum zijn minder goed vanuit Leiden Zuid bereikbaar.
- Filevorming op de Morsweg richting Haagweg blijft bestaan en daarmee ook het sluipverkeer via de Bloemfonteinstraat (in tegenstelling tot de varianten richting noord, waar geen file richting zuid plaats vind).

Conclusie:

- minder geschikt, gezien de nadelen

Variant IV: 30km/h bij twee richtingverkeer

Deze variant werd voorgesteld door de wijkvereniging Transvaal Leiden.

Voordelen:

- gezien de gemiddelde snelheid op de Morsweg al laag is, heeft de maatregel wellicht alleen op enkele momenten van de dag (daluren) effect.
- maakt de route (mogelijk) minder aantrekkelijk voor doorgaand verkeer zonder de bereikbaarheid van de buurt en Leiden-zuid en de binnenstad te beperken
- reduceert (mogelijk) onveilige situaties voor fietsers en voetgangers

Nadelen:

- mogelijk weinig effect, gezien de gemiddelde snelheid al laag is (vooral in de spits door file) en de route ook bij 30km/h nog een doorgaande route zou blijven.
- 30km/h zones zijn volgens de CROW norm in straten met minder dan 6.000 voertuigen per dag mogelijk. Op de Morsweg rijden 12.500 voertuigen per dag.
- 30km/h als maximale snelheid eist tegelijkertijd gelijkwaardig kruisen (voorrang rechts) waardoor nog meer onveilige situaties en sluipverkeer ontstaan. De politie zou na verwachting negatief hierover adviseren
- aanvullende snelheidsremmende maatregelen zoals drempels zijn niet aan te raden wegen
  - trillingen van de oude bebouwing (er worden nu al scheuren geconstateerd)
  - de Morsweg is een hulpdienststroute, de hulpdiensten zouden negatief adviseren

Conclusie:

- het effect is waarschijnlijk klein
- maar de kosten van de maatregel ook
- een uitvoering is niet realistisch gezien de boven genoemde eisen

Conclusie

Naar aanleiding van het onderzoek door de Milieudienst West-Holland (bijlage 1) is het invoeren van éénrichtingsverkeer op de Morsweg (dan wel op de Rijnzichtbrug) niet mogelijk. De overschrijding van de wettelijke grenswaarden voor luchtkwaliteit op de Hooigracht zijn niet toegestaan.

Dat betekent dat de maatregel pas weer opnieuw kan worden afgewogen, als voldoende verkeer van de Hooigracht verplaatst wordt – bijvoorbeeld door de ringweg oost. Gezien er ook nog andere plannen voor de binnenstad en de Hooigracht spelen, kan de afweging voor de Morsweg ook niet alleen aan de ringweg oost worden gekoppeld.

Het uitvoeringsprogramma bereikbare binnenstad zal de maatregel opnieuw in een stadsbrede context bekijken. Een knip in een stedelijke schakel als de Morsweg betekent ook een beperking van de bereikbaarheid van het centrum, meer verkeer en uitstoot elders en uiteindelijk meer kilometers en minuten voor de gebruiker.

Als tegemoetkoming aan de wijk kunnen in het uitvoeringsprogramma ook aanvullende maatregelen worden onderzocht, zoals:

- venstertijden laden en lossen (zie hoofdstuk vrachtwagens).
- snelheidsbeperkingen en fietsveiligheid (bv. rood fietspad gescheiden door ribbelstrook, opstelruimte en markering op kruispunten)
- bewegwijzering Leiden-Zuid en v.v. Leiden-Centrum niet meer via de Morsweg maar via de Dr. Lelylaan/Plesmanlaan (eventueel mogelijk na invoeren van de groene golf Dr.Lelylaan/Churchillaan en na verbetering kruispunt Haagse Schouwweg/Plesmanlaan)

Bijlage 3: Tekst van de motie

RV 10.0126
(Wijze uitbreiding parkeercapaciteit Morsweg)

Motie: M100126/1

Onderwerp: Verkeersmaatregelen Morsweg

De Raad van de gemeente Leiden, bijeen in de vergadering van 23 november 2010,

constaterende dat:

- er in geen van de scenario's nog wordt gesproken over zeer noodzakelijke verkeersmaatregelen;
- bewoners in de wijk Transvaal zich sterk verzetten tegen beide thans voorliggende scenario's;

overwegende dat:

- de Morsweg al lange tijd een onaanvaardbaar verkeersriool is;
- eenrichtingsverkeer daar een goede oplossing zou zijn;
- het op korte termijn verbieden van vrachtverkeer op die locatie al verlichting zou brengen;

spreekt uit:

- het parkeren op het Morspoortterrein (in welke vorm dan ook) niet eerder uit te breiden dan nadat eenrichting verkeer op de Morsweg is ingevoerd;

verzoekt het college voor 1 juli 2011:

- de raad te informeren over de mogelijkheden om eenrichtingsverkeer in te stellen op de Morsweg;
- de raad te informeren over de mogelijkheid vrachtverkeer op de Morsweg te verbieden;

Pieter Kos (GL)
Peter Bootsma (D66)
Julian van der Kraats (SP)
Guido Terpstra (CU)
Dick de Vos (PvdD)

Deze motie is aanvaard met dien verstande dat de fracties van VVD en CDA worden geacht tegen te hebben gestemd.

Bijlage 4

Retouradres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden

Wijkvereniging Transvaal
De heer J.W.M. Nieuwint, secretaris
Paul Krugerstraat 6
2312 ZC Leiden

Gemeente Leiden
Bezoekadres Stadhuis
Stadhuisplein 1
Postadres Postbus 9100
2300 PC Leiden
Telefoon 071-5165500
E-Mail sleutel@leiden.nl
Website www.leiden.nl/gemeente

Datum 1 November 2011
Ons kenmerk DIV-2011-17717
Onderwerp Verkeerssituatie Morsweg

Contactpersoon B. Schaipp
Doorkiesnummer (071) 516 5683

bijlage:
1 advies Milieudienst West-Holland
2 quick scan onderzoek éénrichtingsverkeer Morsweg
3 tekst van de motie

Geachte heer Nieuwint,

In antwoord op uw brief van 22 april j.l. kunnen wij u melden, dat het college van Burgermeester en Wethouders van Leiden vandaag de raad informeert over het afdoen van de motie inzake verkeersmaatregelen Morsweg (M100126/1 bijlage 3).

Er werd uitgebreid onderzoek gedaan naar de mogelijkheden, de varianten en de gevolgen van éénrichtingsverkeer op de Morsweg (bijlage 2). De meest gunstige variant 'éénrichtingsverkeer op de Rijnzichtbrug' werd door de Milieudienst West-Holland getoetst op het voldoen aan Europese en Nederlandse wetten en normen voor lucht en geluid (bijlage 1). Hieruit blijkt dat het instellen van éénrichtingsverkeer nu niet door te voeren is, omdat elders in de stad, met name op de Hooigracht, dit leidt tot een overschrijding van de wettelijk maximale grenswaarden voor luchtkwaliteit.

Wij kunnen daarom de voorgestelde maatregelen in ieder geval nu niet doorvoeren, maar zullen de mogelijkheden van éénrichtingsverkeer en een verbod voor vrachtverkeer op de Morsweg opnieuw te bezien in het kader van het op te stellen uitvoeringsprogramma 'bereikbare binnenstad'.

Voor nadere informatie kunt u terecht bij de bovenstaande contactpersoon.
Wij vertrouwen u hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Leiden,
de Secretaris, de Burgemeester,